

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU**LUOVIENT ALOJEN UUSIUTUMISTA, KESTÄVÄÄ KASVUA JA DIGITALISAATIOTA
TUKEVA RAHOITUSHAKU**

Sisällysluettelo

1. Tausta	2
2. Rahoitushaku luovien alojen uusiutumisen, kestävyiden ja digitaalisuuden tukemiseen	2
2.1. Rahoituksen kriteerit ja toteutusmalli	3
3. Co-Research-tutkimushankkeet	4
4. Tutkimukselliset yritys- ja yhteishankkeet	5
5. Pilotointi- ja kokeiluhankkeet	5
5.1. Hakuteemat ja rahoituksen edellytykset	5
6. Hakeminen	5
6.1. Co-Research-hakemukset	5
5.2. Pilotointi- ja kokeiluhankkeiden hakemukset	6
5.3. Jatkuva haun hakemukset	6
7. Haun aikataulut	6
8. Lisätiedot	7
LIITE 1: Suomen kestään kasvun ohjelman erityiset kriteerit (RRF-rahoitus)	8
LIITE 2: Lisätietoa DNSH-vaatimuksesta ("Do No Significant Harm")	9

1. Tausta

EU:n elpymisvälineeseen liittyvä Suomen kestävän kasvun ohjelma pyrkii vauhdittamaan kilpailukyvyyn kehittymistä, investointeja, osaamistason nousua sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Suunnitelman erityisinä kohteina ovat vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen edistäminen.

Pandemian myötä kuluttajien arvot, tarpeet ja tottumukset ovat murroksessa ja muokkaavat luoviin aloihin kohdistuvia odotuksia. Pandemian vaikutuksesta ympäristöllisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja sosiaalisesti vastuulliset toimintatavat sekä digitalisaation hyödyntäminen ovat muodostuneet kuluttajille aiempaakin tärkeämmiksi. Pitkäaikaiset investoinnit tulevaisuuteen, kuten kestävä kehitys sekä investoinnit tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan (tki) ovat haastavia osalle luovien alojen yrityksistä niiden kamppaillessa olemassaolostaan.

2. Rahoitushaku luovien alojen uusiutumisen, kestävyys- ja digitaalisuuden tukemiseen

Business Finland käynnistää viimeisen RRF-hakukierroksen yritysten ja tutkimusorganisaatioiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeiden rahoittamiseksi. Tavoitteena on nostaa pitkäjänteisesti luovan talouden tki-intensiivisyyttä sekä vahvistaa luovan talouden yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyötä, ja siten edistää luovan talouden uusiutumista. Rahoitusta kohdennetaan erityisesti yritysten digitaalista toimintaympäristöä uudistaviin ja vihreää siirtymää edistäviin hankkeisiin.

Rahoituksella edistetään erityisesti seuraavia teemoja:

- **Luovista cross sector -sisällöistä menestystarinoita IP-osaamisen avulla**
- **Luovan talouden vipuvaikutus eri toimialoilla**
- **CreaTech-alueen uudet mahdollisuudet**

Luovista cross sector -sisällöistä menestystarinoita IP-osaamisen avulla -hakuteeman puitteissa rahoitettavissa tutkimushankkeissa tarkastellaan erityyppisistä (tyypillisesti digitaalisista) sisällöistä koostuvien tuotantokokonaisuuksien tuotanto-, ideointi/konseptointi- ja kaupallistamisprosessiin liittyviä tutkimuskysymyksiä. Yritysten hankkeissa tutkitaan ja kehitetään tuotanto- ja kaupallistamisprosessin sekä demojen edellyttämiä uusia ratkaisuja, joiden avulla voidaan hyödyntää luovaa sisältöä toisissa vertikaaleissa (esim. kirjallisuudesta AV-tuotantoihin ja/tai peleihin). Molempien osalta olennaista on, että kehitettäviin ratkaisuihin kohdistuu merkittäviä kaupallisesti skaalautuvia mahdollisuuksia ja että ne perustuvat riittävän olennaisesti digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen kilpailuetuna. Huomiota kiinnitetään erityisesti ideoiden uutuuteen, ansaintamalliin ja IP-osaamisen tavoitteelliseen hyödyntämiseen sekä saavutettavaan kilpailuettuun suhteessa olemassa oleviin ratkaisuihin tai toimintamalleihin.

Luovan talouden vipuvaikutus eri toimialoilla -hakuteeman osalta rahoitusta voidaan myöntää tutkimushankkeille, joissa tutkitaan ja kehitetään luovan osaamisen ja menetelmien tuomia uusia vipuvaikutusmahdollisuuksia kilpailuedun saavuttamiseksi niin sanotuilla vakiintuneilla toimialoilla. Yrityshankkeissa rahoitusta voidaan myöntää muille kuin perinteisten luovien toimialojen yrityksille, jotka hankkivat luovia palveluita ja osaamista kasvattaakseen kilpailukykyään esimerkiksi uudistuneiden toimintamallien ja tki-prosessien kautta. Olennaista on, että kokeiltavien ratkaisujen

kehittäminen on liiketoiminnallisesti tavoitteellista ja että siihen sisältyy merkittävän kilpailuedun saavuttamisen mahdollisuus. Sen ohella painotamme riittävää digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämistä.

CreaTech-alueen uudet mahdollisuudet -hakuteeman osalta rahoitusta voidaan myöntää tutkimushankkeille, jotka etsivät uutta osaamista, jolla yhdistetään tulevaisuuden immersiiivisten ratkaisujen tuomat mahdollisuudet ja syvä asiakasymmärrys luovan talouden voittaviksi liiketoimintamalleiksi ja toteutuskokonaisuuksiksi. Yritysten hankkeissa painopisteenä on edellä kuvattujen ratkaisujen tutkiminen ja kehittäminen, niiden tavoitteellinen testaaminen sekä liiketoimintaan tähtäävän tiekartan laatiminen ja hahmottaminen. Olennaista on, että ratkaisuihin kohdistuu merkittäviä, kaupallisesti skaalautuvia mahdollisuuksia ja että ne perustuvat riittävän olennaisesti digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen kilpailuedun pohjana. Huomiota kiinnitetään erityisesti ideoiden uutuuteen, ansaintamalliin ja kilpailuetuun suhteessa olemassa oleviin ratkaisuihin.

2.1. Rahoituksen kriteerit ja toteutusmalli

Rahoitettavia projekteja ei ole rajattu mihinkään tiettyyn teknologia- tai liiketoiminta-alueeseen, mutta niihin jokaiseen on sisällytettävä *Suomen kestävän kasvun ohjelman* mukaisesti digitalisaatiokehitystä merkittävästi edistävä elementti. Tavoiteltavien tulosten on tähdättävä Suomen luovien alojen nykyisiin käytäntöihin nähden uusien digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen ja soveltamiseen. Hankkeiden tavoitteena on osaltaan tukea digitaalisten toimintatapojen ja teknologian käytön edistämistä luovilla aloilla. Tukitoimi kohdistetaan sellaisten osatekijöiden edistämiseen, jotka liittyvät yritysten digitalisointiin.

Rahoitettavien hankkeiden sisällön osalta keskeisiä kriteereitä ovat niiden innovatiivisuus ja tavoiteltavien tulosten vaikutus Suomen luovien alojen kansainväliseen kilpailukykyyn. Rahoitettavaksi valitut tki-hankkeet voivat kytkeytyä kansainväliseen, erityisesti eurooppalaiseen yhteistyöhön ja siten sisältää rajat ylittävää yhteistyötä.

Rahoitus on kilpailtua ja harkinnanvaraista. Kaikki vähimmäiskriteerit täyttävät hakijat eivät saa automaattisesti rahoitusta. Business Finland arvioi aina päätöstä tehdessään tavoiteltavia tuloksia ja liiketoimintaa kokonaisuutena: innovatiivisuutta vähintään kansallisesti arvioituna (*jatkuvan haun hankkeissa kansainvälisen tason mukaan*), ratkaisun tuottamaa kilpailuetua, tiimiä ja rahoituksen riittävyttä. Lisäksi arvioidaan hakijan osaamista ja kyvykkyyttä toteuttaa hanke sekä hankkeen toteutussuunnitelmaa. Projekteja arvioitaessa painotetaan myös Suomen kestävän kasvun ohjelman yleisten vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden toteutumista.

Lisätietoja Suomen kestävän kasvun ohjelmasta [Business Finlandin](#) ja [Valtiovarainministeriön sivuilla](#).

Toteutuskokonaisuus koostuu kahdesta erillishausta sekä jatkuvasta hausta:

Erillishaut

- 1) Co-Research-tutkimushankkeet: haku avoinna 6.3.-31.8.2023 (kohta 3)
- 2) Pilotointi- ja kokeiluhankkeet: de minimis -haku avoinna 1.8.-29.9.2023 (kohta 5)

Jatkuva haku

- 3) Tutkimukselliset yritys- tai yhteishankkeet: hakemukset jätettävä viimeistään 15.9.2023 (kohta 4)

Hakuihin on käytettävissä RRF-rahoitusta enintään **5 miljoonaa** euroa.

EU:n elpymisvälineessä (Recovery and Resilience Facility, RRF) rahoitettavat toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa. Jokaisen Suomen kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä ns. "Do No Significant Harm" -vaatimukset (DNSH). Hakijoiden tulee valmistautua vastaamaan DNSH-kysymyksiin pakollisena osana rahoitushakemusta. Lisätietoa DNSH-vaatimuksista on liitteessä (LIITE 2).

Rahanpesulaki ja EU:n rahanpesudirektiivit edellyttävät, että yritys tai yhteisö tunnistaa tosiasialliset edunsaajansa, ilmoittaa heidän tietonsa rekisteröitäviksi ja pitää tiedot ajan tasalla. RRF-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, artikla 22) mukaisesti Business Finlandin on kerättävä varojen lopullisen saajan tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta (tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista) seuraavat tiedot: etunimi (etunimet), sukunimi (sukunimet) ja syntymäaika. Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on toimittanut Patentti- ja rekisterihallitukselle tiedot yrityksen tosiasiallisista edunsaajista.

Rahoitettaviksi voidaan valita ainoastaan toimintoja, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Muita kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavia hankkeita koskevia kriteereitä on kuvattu liitteessä (LIITE 1).

EU:n elpymisvälineen puitteissa myönnettävä rahoitus ei korvaa Business Finlandin vakiintuneita rahoitusmahdollisuuksia. Business Finland voi normaalin rahoitusvaltuutensa puitteissa harkita rahoitettavaksi myös tämän haun asettamista kokoluokkakriteereistä poikkeavia (suurempia) tki-hankkeita, jos niillä katsotaan olevan merkittäviä vaikutuksia suomalaisen luovien alojen ja ekosysteemien kehittymiseen.

3. Co-Research-tutkimushankkeet

Haussa rahoitusta voidaan myöntää tutkimusorganisaatioiden toteuttamille tutkimushankkeille. Hakijana voi olla yksi tai useampi tutkimusorganisaatio yhdessä. Kaikki osallistuvat tahot hakevat erikseen rahoitusta omaan osuuteensa liittyviin kustannuksiin.

- Hankkeissa ei vaadita pakollisena rinnakkaisia yrityshankkeita.
- Kaikissa hankkeissa on oltava mukana useita siihen aidosti sitoutuneita hyödyntäjäyrityksiä, jotka osallistuvat toteutuksen suunnitteluun ja sen ohjaamiseen.
- Hyväksytystä kokonaisbudjetista osa on oltava osallistumisilmoituksen antaneiden ja minimissään kolmen eri hyödyntäjätahon rahoitusta. Mitään sitovaa alarajaa ei aseteta, mutta pääsääntöisesti suurempi rahoitusosuus parantaa edellytyksiä pärjätä kilpailussa.

Muilta osin haussa sovelletaan julkisen tutkimuksen kriteerejä ja rahoitusehtoja sekä 60 % perusrahoitustasoa. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä tekevän tutkimusprojektin rahoitustaso on 70 %. Hyödyntäjäyritysten osallistuminen todennetaan annettujen osallistumisilmoitusten perusteella.

Lisätietoja Business Finlandin rahoitusehdoista: [Julkisen tutkimuksen rahoituksen ehdot](#)

4. Tutkimukselliset yritys- ja yhteishankkeet

Haussa rahoitetaan em. teemoihin liittyvää uutta luovaa tutkimuksellista työtä avustuksella, joka kohdistetaan yritysten itsenäisiin tutkimusprojekteihin tai yhdessä tutkimusorganisaatioiden kanssa tehtäviin Co-Innovation-projekteihin. *Jatkuvan haun hankkeiden arviointikriteerit ovat BF:n normaalien rahoituskriteerien mukaisia.*

Avustuksella rahoitettavissa projekteissa:

- syntyy uutta osaamista ja tietoa yritykselle ja yhteistyöverkostolle
- otetaan tavallista suurempaa riskiä ja siihen liittyy onnistuessaan suuri markkinapotentiaali
- päättymisen jälkeen tarvitaan usein lisää kehitystyötä tulosten kaupallistamiseksi

Business Finland myöntää pk-yritysten tutkimusprojekteihin enintään 50 prosenttia avustusta projektin kokonaiskustannuksista. Midcap- ja suurten yritysten avustus on korkeintaan 40 prosenttia projektin kokonaiskustannuksista ja tutkimusorganisaatioiden avustus on tyypillisesti 70 prosenttia.

Lue tarkemmin tutkimus- ja kehitysrahoituksesta:

- Pk- ja midcap-yritykset: [Tutkimus, kehitys, pilotointi pk- ja midcap-yrityksille - Business Finland](#)
- Suuret yritykset: [Tutkimus, kehitys, pilotointi suurille yrityksille - Business Finland](#)
- Co-Innovation: [Co-Innovation - Business Finland](#)

5. Pilotointi- ja kokeiluhankkeet

5.1. Hakuteemat ja rahoituksen edellytykset

Tarkemmat kuvaukset ja lisätiedot julkaistaan viimeistään 31.5.2023.

6. Hakeminen

6.1. Co-Research-hakemukset

Hakijan ja hakemuksen perustiedot täytetään normaalisti Business Finlandin [sähköisessä hakemusjärjestelmässä](#).

- Hakemustyyppiä valitaan "Co-Research-hakemus".
- Hakemuksen kohdassa "Ohjelmat ja muut liittynät" valitaan "RRF - Suomen kestävä kasvun ohjelma" ja valikosta tunnuksiksi "RRF Luovat alat". Lisäksi vastataan projektin ympäristövaikutuksiin (DNSH) liittyviin kysymyksiin.
- Tutkimusosapuolten tulee liittää omaan hakemukseensa hankkeeseen osallistuvien hyödyntäjäyritysten täyttämät "ILMOITUS PROJEKTIIN OSALLISTUMISESTA" -lomakkeet, joissa yritykset kuvaavat näkemyksensä tutkimushankkeen merkittävyydestä ja tulosten hyödyntämisestä sekä ilmoittavat mahdollisen antamansa hyödyntäjärahoituksen määrän.

- HUOM! Jos hakijoina on useampi tutkimusorganisaatio yhdessä, jokainen täyttää oman erillisen hakemuksensa. Kuuluminen yhteishankkeeseen (rinnakkaisuus) ilmaistaan kirjaamalla muut osapuolet Vapaa saate -kenttään.
- Projektin nimen on kaikilla osapuolilla oltava muotoa: "RRF Luovat alat – [projektin yhteinen nimi]".

Hakemuspalvelun viimeisen sivun ("Vahvistus ja lähetys") Vapaa saate -kenttään kirjoitetaan myös tieto siitä, kenen BF:n asiantuntijan kanssa hankkeesta on ennen hakemista keskusteltu.

5.2. Pilotointi- ja kokeiluhankkeiden hakemukset

➤ Tarkemmat ohjeet julkaistaan viimeistään 31.5.2023.

5.3. Jatkuva haun hakemukset

Hakijan ja hakemuksen perustiedot täytetään normaalisti Business Finlandin [sähköisessä hakemusjärjestelmässä](#).

Rahoituspalveluksi valitaan **yrittäshankkeissa**

- "Tutkimus-, kehitys-, ja pilotointi"

ja **Co-Innovation-konsortioissa** roolin mukaan:

- Yritys koordinaattorina: "Co-Innovation, päähakemus ja Co-Innovation, yrittäsosallistuja"
- Yritys osallistujana: "Co-Innovation, yrittäsosallistuja"
- Tutkimusorganisaatio koordinaattorina: "Co-Innovation, päähakemus ja Co-Innovation, tutkimusosallistuja"
- Tutkimusorganisaatio osallistujana: "Co-Innovation, tutkimusosallistuja"

Hakemuksen kohdassa "Ohjelmat ja muut liittynät" hakemuksen liittyvän "RRF - Suomen kestävän kasvun ohjelma" ja valikosta tunnisteeksi "RRF Luovat alat".

Lisäksi vastataan projektin ympäristövaikutuksiin liittyviin kysymyksiin. Jokaisen Suomen kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä ns. "Do No Significant Harm"-vaatimukset. EU:n elpymisvälineessä on vaatimus siitä, että mitkään toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa.

5.4 Edunsaajailmoitus PRH:lle

Rahoituksen hakijan tulee huolehtia edunsaajailmoituksen tekemisestä Patentti- ja rekisterihallitukselle (<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/edunsaajatiedot.html>)

7. Haun aikataulut

- 1) Co-Research-tutkimushaku käynnistyy **6.3.2023** ja päättyy **31.8.2023**. Päätökset rahoitettavista projekteista tehdään viimeistään 31.12.2023.

- 2) Pilotointi- ja kokeiluhankkeiden haku käynnistyy **1.8.2023** ja hakemukset on jätettävä viimeistään **29.9.2023**. Päätökset rahoitettavista projekteista tehdään 31.12.2023 mennessä.
- 3) Jatkuvan haun puitteissa tehtäviä yritysten tai yritysten ja tutkimusorganisaatioiden hakemuksia voi jättää **6.3.2023** alkaen ja ne on jätettävä viimeistään **15.9.2023**. Päätökset hankkeista tehdään mahdollisimman pian niiden jättämisen jälkeen.

Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (RRF) tässä haussa rahoitettavien hankkeiden tulee päättyä viimeistään joulukuussa 2025.

8. Lisätiedot

Erillishaut:

- Co-Research-tutkimushankkeet: aki.parviainen@businessfinland.fi
- Pilotointi- ja kokeiluhankkeet: yhteyshenkilö nimetään 31.5.2023 mennessä

Jatkuva haku:

- Yrityshankkeet: olli.sinerma@businessfinland.fi
- Co-Innovation-hankkeet: aki.parviainen@businessfinland.fi

LIITE 1: Suomen kestään kasvun ohjelman erityiset kriteerit (RRF-rahoitus)

Suomi noudattaa rahoituspäätöksissä kaikkia voimassa olevia valtiontukisääntöjä ja ohjeistuksia ja ottaa huomioon DNSH:n teknisen ohjeistuksen C(2021) 1054 final.

Ympäristötavoitteista johtuen tietyt sisällöt tai sovelluskohteet eivät ole rahoituskelpoisia. Kiellettyjä tekemisiä ovat:

- (i) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö¹
- (ii) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toiminnot, joilla saavutetaan ennakoidut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja eivätkä merkittävästi vähennä kasvihuonekaasupäästöjä²
- (iii) jätteiden kaatopaikkoja, polttolaitoksia³ ja mekaanisia biologisia käsittelylaitoksia koskevat toiminnot⁴ ja
- (iv) toiminnot, joissa jätteiden pitkän aikavälin loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Hankkeiden pitää täyttää relevantit sitovat EU:n ja kansalliset ympäristömääräykset. Voidaan valita ainoastaan toimintoja, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia. Rahoitettavien hankkeiden on täytettävä 'Do No Significant Harm' -periaatteen teknisen ohjeistuksen 2021/C58/01 mukaiset valinta- ja kelpoisuusehdot.

¹ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia maakaasua käyttäviä hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät "ei merkittävää haittaa" -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

² Jos tuetulla toiminnolla saavutetaan ennakoidut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³] Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöä pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

⁴ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa, mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöä pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.

LIITE 2: Lisätietoa DNSH-vaatimuksesta ("Do No Significant Harm")

Jokaisen Suomen kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavan hankkeen on täytettävä ns "Do No Significant Harm"-vaatimukset. EUn elpymisvälineessä (Recovery and Resilience Facility (RRF)) on vaatimus siitä, että mitkään toimenpiteet eivät saa aiheuttaa ympäristölle merkittävää haittaa. Taloudellisen toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa

- a. ilmastonmuutoksen hillinnälle,
 - i. jos kyseinen toiminta aiheuttaa merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjä;
- b. ilmastonmuutokseen sopeutumiselle,
 - i. jos kyseinen toiminta lisää nykyisen ilmaston ja odotettavissa olevan tulevan ilmaston haitallista vaikutusta kyseiseen toimintaan tai ihmisiin, luontoon tai omaisuuteen;
- c. vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväälle käytölle ja suojelulle, jos kyseinen toiminta heikentää
 - i. vesimuodostumien hyvää tilaa tai hyvää ekologista potentiaalia, mukaan lukien pintavedet ja pohjavedet; tai
 - ii. merivesien osalta ympäristön hyvää tilaa;
- d. kiertotaloudelle, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys, jos
 - i. kyseinen toiminta aiheuttaa huomattavaa tehottomuutta materiaalien käytössä tai luonnonvarojen kuten uusiutumattomien energialähteiden, raaka-aineiden, veden ja maan suorassa tai epäsuorassa käytössä tuotteiden elinkaaren yhdessä tai useammassa vaiheessa, myös tuotteiden kestävyys, korjattavuus, päivitettävyyden, uudelleenkäytettävyyden tai kierrätettävyyden osalta;
 - ii. kyseinen toiminta lisää merkittävästi jätteen syntymistä, polttamista tai hävittämistä, lukuun ottamatta kierrätykseen kelpaamattoman vaarallisen jätteen polttamista; tai
 - iii. jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa merkittävää ja pitkäaikaista haittaa ympäristölle;
- e. ympäristön pilaantumisen ehkäisemiselle ja vähentämiselle,
 - i. jos toiminta lisää merkittävästi ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvia epäpuhtauspäästöjä verrattuna tilanteeseen ennen toiminnan aloittamista; tai
- f. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelulle ja ennallistamiselle, jos kyseinen toiminta
 - i. merkittävästi heikentää ekosysteemien hyvää tilaa ja sietokykyä; tai
 - ii. heikentää luontotyyppien ja lajien suojelutilannetta, mukaan lukien unionin edun kannalta merkittävät luontotyytit ja lajit.

DNSH-lomakkeiden vastausesimerkkejä löytyy mm.:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=FI)

Suomen kestävän kasvun ohjelma: [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176 liite 3](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176_liite_3), sivut 470 – 471.